

VELİ BABA SULTAN MENAKIPNAMESİ'NE GÖRE MACARİSTAN BUDAPEŞTE'DE TÜRBEŞİ OLAN GÜL BABA'NIN SOY KÖKENİ

Prof. Dr. Arif KURBAK

Isparta-Senirkent Uluğbey kasabasında türbesi bulunan Veli Baba Menakıpnamesine göre Gül Baba'nın soy kütüğü aşağıda çıkarılmıştır.

Kerbela olayında 14 yaşında sağ kalan Hz. Hüseyin'in ortanca oğlu "Ali Evsat" veya diğer adıyla Zeynel Abidin babasının yerine 4. imam olmuştur. İmam Zeynel Abidin'in büyük oğlu Muhammed Bakır 5. İmam olmuştur. İmam Zeynel Abidin'in İmam Muhammed Bakır'dan sonra 9 erkek çocuğu daha vardır. Bunlardan Zeyd-i Şehit emeviler zamanında Küfe'de isyan etti. Yapılan çarpışmada Zeyd Yemen'de şehit oldu. Zeyd'in dört oğlu vardı. Büyük oğlu Yahya babası ile birlikte isyana katılanlardandı ve yakalanmadı. İran Azerbeycan taraflarında çarpışmalarına devam etti (Hişam zamanında). Şehit Zeyd'in çocukları Yahya, Hüseyin'i Züddem'a, İsa Mutemal Eşbal, Muhammed ve kızı Cezla idi. Gül Baba ve Veli Baba'nın atası işte bu Hüseyin-i Züddem'a dır ve babası Şehit Zeyd şehit olduğunda daha beşikte idi. Hüseyin-i Züddam'a'nın üç oğlu oldu, bunlar Yahya El Ardeşiri (Küfe yakınlarında bir köy olan Ardeşir'de yaşamıştır), El Hüseyin (Ukud) ve Ali. Yahya El Ardeşiri'nin 6 oğlu vardı, bunlar Ömer, İsa, Muhammed-ül Asgar El-Ardeşeri vel Aksasi, El Hasan-ül Zahid, Hamza ve El Kasım. **(Ebul Vefa ve Ahmet Yesevi sülalesi El-Hasan-ül Zahid'in torunlarıdır.)** Muhammed-ül Asgar el Ardeşeri vel Aksasi'nin üç oğlu vardır, bunlar Ahmed-il Muvazzah, Aliyyüz Zahid ve Muhammed'dir. Bunlardan Aliyyüz Zahid Ardeşir'den Medine'ye göç etmiş 20 sene orda yaşamış daha sonra baskılara dayanamayıp Medine'den Malatya'ya göç etmiştir. Aliyyüz Zahid'in bir adı da Aliyyül Medeni'dir. Abbasilerin Malatya valisi Ömer sülalesinden bir zattır ve Aliyyüz Zahid'i bir camiye hatip yapmıştır. Aliyyüz Zahid'in bir oğlu vardır, bu da Zeyd-i Rabi'dir. Zeyd'i Rabi'nin 4 oğlu olur, bunlar Eb-üt Tayyip Ahmet, Hüseyin Gazi, Muhammed ve El Hasan Gazi'dir. Hüseyin Gazi Battal Gazi'nin babası meşhur Malatya serdarı Hüseyin Gazi'dir ve Ankara'da türbesi vardır.

Gül Baba ve Veli Baba'nın sülalesi Battal Gazi'nin amcası bu Hasan Gazi'den yürümüştür. Hasan Gazi'nin bir oğlu vardır adı da Ebi Cafer

Muhammed'dir. Ebi Cafer Muhammed 30 sene imamet ve hatiplik yaptıktan sonra vefat etmiştir. Ebi Cafer Muhammed'in de bir oğlu vardır, onun ismi de El Hasan Edibi'dir (Uzun Hasan). El Hasan Edibi babası gibi imamlık yapmamış, Abbasiler adına Erzurum taraflarında savaşmış ve Bağdat'ta yaşamıştır. El Hasan Edibi'nin de bir oğlu vardır, o da Kemal es Şerif'tir. Kemal es Şerif Bağdat'tan Malatya'ya gelmiş bir mağaraya inzivaya çekilmiştir. Sağ mı ölü mü kimse bilmezmiş. Hane halkı mağara üstünde bir evde oturmuştur. Kemal es Şerif'in üç oğlu vardır, bunlar Hamza, El Hasan Eb-ül Kaasım ve Ali'dir. Hasan Ebel Kaasım'ı Abbasi halifesi Bağdat'a getirtip asker başı (serdar) yaptı, Bağdat'ta yaşamaya başladı. Günlerden bir gün Abbasi Halifesini kandırdılar ve Hasan Ebel Kaasım senin üzerine yürüyüp halifeliği alacak dediler. Neyse o halife (Mustahzir b-illah-ı bir vafır) vefat etti. Yerine geçen oğlu (Kaedir b-illah bin İshak bin Muktedir) bir zehirli üzüm salkımı vererek Hasan Ebel Kaasım'ı şehit etti. Hasan Ebel Kasım'ın bir oğlu vardı, Muhammed. Muhammed tekrar Malatya'ya geldi. Üzüntüsünden gözleri kör oldu ve bir köşede ibadetle meşgul oldu. Muhammed'in bir oğlu vardı adı da Seyyid Hamza. Abbasi Halifesi Kaim bi-Emrillah'a seyyid Hamza senin üzerine yürüyecek diye iftira ettiler. Halife bir bölük asker gönderdi. Askerler Hamza'yı elleri bağlı götürmek istediler. Hamza da ellerimi bağlamanıza gerek yok ben kendim giderim kaçmam dedi. Askerler illa ellerinizi bağlayacağız deyince Seyyid Hamza gelen askerleri dağıttı asker başını da öldürdü. Çoluk çocuğu ile helallaşıp Medine taraflarına saklanmaya gitti. Medine Valisine Hamza'yı yakalayıp göndermesi için emir verildi. Vali Hamza'ya seni görmemiş olayım buradan git dedi. Hamza Peygamberimizin türbesine gidip ağladı, bize dünyada rahat vermiyorlar diye dert yandı. Mezardan şöyle bir ses geldi "Esef etme, cennette bile olursun git ceddin İmam Hüseyin Türbesine.". Bu sesi duyunca Seyyid Hamza, Kerbelaya İmam Hüseyin türbesine geldi. Orası daha yeni aranmıştı ve yedi sene orada kaldı. Yedi sene sonra Seyyid Hamza'yı yakalayıp idam ettiler. Seyyid Hamza'nın bir oğlu vardı, Ali. Hamza Malatya'dan Medine taraflarına gittiğinde Ali'yi elleri bağlı olarak Bağdat'a götürüp hapsedmişlerdi. Seyyid Hamza Kerbelada yakalandığı zaman Ali'yi hapisten çıkardılar ve salıverdiler. Ali Malatya'ya geri dönüp ailesini ve kardeşlerini buldu. Malatya'dan Bayındır (?) namında bir şehire göç ettiler. Sonra Medine'ye gidip orada yaşayıp vefat etti. ***(Veli Baba menakıp-namesinde bu Alinin 17. Göbekten Peygamberin torunu olduğu yazılmış. 10-15 sene önce el yazması kurandan bahsedildi. Bu da televizyonlarda Peygamberin 17. göbekten torunu Ali tarafından***

yazılmış denildi. Bu kuranları yazan bu Ali olabilir diye düşünüyoruz). Ali'nin Hasan-eş Şair (Uzun Hasan) isminde bir oğlu vardı. Ailesini Bayındır'dan Malatya'ya geri getirdi. Malatya'dan Abbasi halifesi Hasan-eş Şair'i Bağdat'a getirtip asker başı yaptı. Hasan-eş Şair Erzurum ve Kayseri'de (Kayser-i Rum) muharebelerde bulundu.

Hasan-eş Şair'in 4 oğlu vardır, Musa El Kazım, Zeyd-i Hamis, El Hasan El Gazi ve El Hüseyin El Gazi. Zeyd-i Hamis'in iki oğlu vardır, El Hasan El Gazi ve Mustafa El Gazi. Zeyd-i Hamis'in oğlu Seyyid Hasan el Gazi'yi Abbasi halifesi Malatya'dan Bağdat'a çağırıp kendisine bir ordu vermiş ve Konya havalisine (Eğirdir, Uluborlu, Keçiborlu, Tatar Han, Sart, İt Kara şehri denilen Uluğbey veya Uluköy ve Çan Kinisalar tarafına) savaş için göndermiştir. Seyyid Hasan Gazi bu kaleleri zaptedip tekrar Bağdat'a dönmüştür. Rumlar tekrar isyan etmiş ve Müslümanlara baskı yapmaya başlamıştır. Seyyid Hasan Gazi tekrar bir ordu ile gelip Çan Kinisa'yı zaptetmiş fakat İt Kara şehrinde (bugünkü Uluğbey) şehit edilmiştir. Rumlar tekrar saldırmış ve Hasan Gazi'nin türbesini ve yaptırılmış olan camiye işgal etmişlerdir. Seyyid Hasan Gazi'nin oğlu Gazi Hüseyin Paşa'ya rütbe verilip Uluborlu kalesi üzerine gönderilmiştir. Gazi Hüseyin Paşa Uluborlu Kalesi'ni fethetmiş Rumlarla bir anlaşma yapmıştır. Bu esnada Rumlar İran'daki Cengiz Han ordusu ile gizlice anlaşmış ve Cengiz Han 70 bin askerini Gazi Hüseyin Paşa üzerine göndermiştir. Gazi Hüseyin Paşa'nın ordusu 25 bin askerden ibaretmiş. Muharebede Gazi Hüseyin Paşa galipken Cengiz Orduları Gizlice Çaylak tarafına gidip Çan Kinisa'ya çıkmışlar, 70–80 bin düşman askeri Şehr-i Uluköy'e (şimdiki Uluğbey) hücum etmişlerdir. Gece sabaha kadar savaş yapılmıştır. Gazi Hüseyin Paşa, kardeşleri Seyyid Ali Gazi ve Seyyid Mustafa Gazi şehit edilmiştir. Bu muharebede 20 bin düşman katledilmiş fakat 10 bin de Müslüman askeri şehit olmuştur. Geri kalan İslam ordusu Kuru Dağı'na çekilmiştir. Seyyid Hüseyin Gazi Paşa'nın oğlu Seyyid Zeyd-i Sadis (Zeyd es Şehid) İslam ordusu ile tekrar gelip Rumları yenmiştir. Kendi ağalarından Hüseyin Karabey'i Uluborlu'ya Bey olarak atayıp Malatya'ya geri dönmüştür. *(Bu Karabey Uluborlu'da adına hamam bulunan Milli aşiretin reisi Karabey'dir. Ayrıca Uluborlu tarihinde yazdığına göre Zeyd-i Sadis'in atadığı diğer bir bey de Karakeçili Aşiretinin reisi Karkul Ala Ahmet Bey'dir. Bu Bey'den Gargulala medresesi Uluborlu'da eski eser olarak kalmıştır).*

Zeyd-i Sadis Malatya'dan evlatlarını alıp Ulugün'e gelmiştir. Fakat görmüş ki Rumlar Uluborlu'yu muhasara altına almışlar. Zeyd-i Sadis Anadolu Selçuklu Devleti Sultanı Alaaddin Keykubat'a durumunu anlatıp

yardım istemiştir. Alaaddin Keykubat 15 bin asker göndermiş ve Karabey'i muhasaradan kurtarmışlardır. Zeyd-i Sadis Uluköy'e (Uluğbey) yerleşmiş ve Rumların yakıp yıktığı şehri tamir ettirmiştir.

Zeyd-i Sadis Uluborlu kasabasında pusuya yatmış bir düşman askeri tarafından şehit edilmiştir. Karabey de ölünce Zeyd-i Sadis'in ayakucuna gömülmüştür. Bu olaydan 27 yıl sonra Sultan Osman Gazi Seyyid Zeyd-in oğlu Seyyid Cafer'e mektup göndermiş, mektupta Anadolu Selçuklu Devleti gibi kendilerinin de Ehlibeyti sevdiklerini belirtmiş. İnegöl tarafında Kolca isimindeki kaleyi zaptetmek istediğini ve Ehlibeytten birkaç kişinin gelmesini rica etmiştir. Seyyid Cafer, oğlu Uzun Er'i (Ali El Gazi) ve onun oğlu Gül Battal Gazi'yi ve birkaç kişiyi daha alıp Osman Bey'le buluşmuşlardır. Osman Gazi ile birlikte Kolca kaleyi fethettiler. Düşmanlar (İnegöl Tekfuru ve Karahisar Tekfuru) birleşip Domaliç belinde Osman Bey ordusu ile savaştılar. Osman Bey ordusu bu iki beyin ordularını perişan edip Karahisar'ı da aldı. Karahisar'ı kendilerine karargâh yaptılar. Selçuklu Sultanı Alaaddin bunu duyunca Osman Bey'e sancak, kemer, hançer ve atlar gönderdi. Eskişehir taraflarını ona verdi.

Bilecik Tekfuru Osman Bey'le konuşurlardı. Hatta Osman Bey yaylaya çıkarken ağır eşyalarını Bilecik kalesine bırakırdı. Bilecik Tekfuru Yarhisari'nın kızını almak bahanesi ile Osman Bey'i ve Osman Bey'in dostu Harmankaya Hakimi Köse Mihal'i düğüne çağırdı. Köse Mihal, Osman Bey'e Bilecik Tekfuru'nun düşmanca planı olduğunu bildirdi. Osman Bey de düğün kalede olmasın dedi ve bir pazaryerinde olmasını istedi. Bilecik Tekfuru da Bilecik kalesinin kuzeyindeki Çakırpınarı'nı düğün yeri seçti. Osman Gazi 300-400 süvari ile düğün yerini bastı ve yaşlı kadın kılığında 37 askeri de Bilecik kalesine gönderdi. Bu askerlerin içinde Seyyid Cafer, Ali El Gazi (Uzun Er) ve Gül Battal'da vardı. İçerde elbiselerini çıkarıp kaleyi aldılar. Fakat Seyyid Cafer başından yaralanıp şehit oldu.

Daha sonra Osman Gazi'nin torunu ve Orhan Gazi'nin oğlu Gazi Süleyman Paşa Bilecik'te şehit olan Seyyid Cafer'in oğlu Ali'ye (Uzun Er'e) bir mektup göndermiştir. Mektubunda Rumeli'ye geçmek istediğini; gelerseniz birlikte savaşırız, ölürsek şehit, kalırsak gazi oluruz, bir isim bırakırız demiştir. Ali El Gazi de oğlu Gül Battal denilen Cafer'i, Cafer'in oğlu Seyyid Hüseyin Gazi'yi alarak Kütahya üzerinden Bursa'ya geçmiş ve Gazi Süleyman Paşa ile buluşmuştur. Süleyman Paşa babası Orhan Gazi'den izin alarak Rumeli'ye geçmek için hazırlıklara başlamıştır. Gazi Süleyman Paşa, Ece Bey, Fazıl Bey, Evranos Bey ve Uzun Er lakaplı Ali, oğlu Gül Battal Gazi, Gül Battal oğlu Hüseyin Gazi ve Hacı İl Bey ile

birlikte Aydınçık'a geldi. Kasr-ı Süleymani'ye (Belkıs Harabelerine) çıktılar. Gazi Süleyman Paşa bu deniz nasıl geçilir, ne düşünürsünüz diye etrafındakilere sordu. Uzun Er de bir sal yapıp birkaç kişi ile karşıya geçelim, oradan birisini yakalayıp getirelim ve onu kendimize kılavuz yapalım dedi. Bu fikir kabul edildi ve aynısını yaptılar. Sal'ı Ece Bey ve Fazıl Bey yaptılar. Uzun Er'e ey pir sen de bizimle gel karşıya geçelim dediler. Sal'ı nereden salıverelim diye Uzun Er'e sordular. O da "tevekkül bahri tarafından" (?) dedi. Gelibolu'dan yukarı Çimenlik Kalesi'nin kenarına çıktılar. Bir kişi yakalayıp getirdiler, onun gönlünü hoş tutup kılavuz yaptılar. Sonra sallarla karşıya geçtiler Çimenlik kalesini gece basıp fethettiler. Kale önündeki gemileri Aydınçık'a gönderdiler ve o gece 300 gazi geçti, 3 günde 3000 kişi geçti. Bolayır ve Akça Limanında bazı düşman gemileri vardı, onları yaktılar. O bölgedeki Ayaslonya Kalesi'ni de fethettiler. Gelibolu Kalesi'nin Tekfuru Kalopoli ile Gazi Süleyman Paşa ordusu arasında büyük savaş oldu ve iki taraftan da çok kişi öldü. Gelibolu Kalesi Tekfurunu Süleyman Paşa ordusu yendi ve kaleyi ele geçirdi. Gazi Süleyman Paşa kendisi Bolayır'da kaldı ve Ece Bey'i, Uzun Er'i, oğlu Gül Battal Gazi'yi ve onun oğlu Hüseyin Gazi'yi Gelibolu fethine tayin etti. Gelibolu'da yapılan savaşta Uzun Er'in oğlu Gül Battal ve onun oğlu Hüseyin Gazi şehit oldular. Uzun Er (Ali El Gazi) onları birbirine on beş hatve yakın olarak Gelibolu Kalesinin deniz tarafına defnetti. Uzun Er'in kendisi de yaralanmıştı. İyileşince tekrar harbe başladılar. Fakat Gazi Süleyman Paşa'nın atının ayağı bir köstebek çukuruna girdi. Süleyman Paşa attan düşüp şehit oldu. Çok düşman gemilerini ve ordularını yendikten sonra Uzun Er diğer bazı gazilerle birlikte Bandırma'ya çıktı ve Uluğbey'deki dergâhına geri döndü. Uzun Er birgün Uluborlu'dan gelirken yolda Kuruçay yanında karın ağrısı tuttu ve oraya defnedilmesini vasiyet ederek vefat etti.

Said Demirdal'ın Uluborlu tarihi kitabında yazdığına göre Uzun Er'in Arapça bir şiirinde Isparta Senirkent Yassıviran'da tekkesi olan Hüseyin Karkını ile Gencalide tekkesi olan Koyun Gözü Ali Baba'nın, Hacı Bektaşî Veli zamanında yaşadıklarından bahsedilmiştir. **(Bu Koyun Gözü Ali Baba'nın Hacı Bektaşî Veli Menakıpnamesinde Hacı Bektaş çağırınca hazır olan Ali Baba olabileceğini düşünüyoruz. Kaynaklarda yeri tam olarak bilinmiyor denmektedir.)** Veli Baba Menakıpnamesinden anlaşılacağı gibi Ali El Gazi'nin (Uzun Er'in) Hacı Bektaşî Veli'ye İntisap ettiği aşikârdır.

Ali El Gazinin bir kardeşi vardır; Karaca Ahmet Veli'dir ve türbesi Balıkesir'dedir. Karaca Ahmet Veli'nin torunu Afyonkarahisar'da türbesi

olan El Halil'dir. Ali El Gazi'nin Gelibolu'da şehit olan oğlu Gül Battal lakaplı Cafer'in üç oğlu vardır; El Hüseyin El Gazi, Nezir ve Beşir. Hüseyin El Gazi daha önce anlatıldığı gibi babası Gül Battal'la birlikte Gelibolu'da şehit olmuştur. Menakıpnamede Nezir ve Beşir'in İzmir'de şehit olduklarını yazmaktadır. ***Bunlar İzmir Bornova Merkez Camisi avlusundaki türbede olmalıdır. Çünkü Türbenin kapısında Battal Gazi sülalesinden Beşir, Nezir ve Alişir Gazi hazretleri denilmektedir.***

Gül Battal Gazi'nin oğlu Hüseyin Gazi'nin 3 oğlu vardı, bunlar Cafer-i Sadık Alevi, Ahmet el Muvazzah ve El-Hüseyin idi. El-Hüseyin'in oğlu İzmit'in güneyinde türbesi olan Ak Şemseddin Veli'dir. Caferi Sadık Alevi dergâhında ibadet ve irşat işleriyle meşgul oldu. Caferi sadık Alevi'nin oğlu Yalınca Dede (Seyyid Hüseyin Veli) de ibadet ve irşad küşat işleri ile meşgul oldu.

Yalınca Dede'nin oğlu Veli Baba denilen Seyyid Veliyiddin Gazi'dir. Cezayir'de savaşmıştır. Zamanın kutbudur. Babasından izin alarak 18 yaşında iken Horasan'a gitmiştir. Horasan'da akrabalarından İmam Muhammed Tagi oğlu Musa'nın çocuklarından Abd-ül Vahid'in kızı Fatma ile evlenmiştir. Veliyiddin Gazi üç sene Horasan'da kaldı. İki çocuğu dünyaya geldi. Bu çocuklardan biri (Hüseyin Veli) Cezayir'de türbesi olan Veli Dede'dir. Bir diğeri de, bu yazının konusu olan, esas ismi Seyyid Cafer olan ve Budapeşte'de türbesi olan Gül Baba'dır. Veliyiddin Gazi Horasan'dan iki çocuğunu hanımını ve bir de köle ile Uluğbey'e gelmiştir. Veliyiddin Gazi'nin hanımı Fatma Ana yöresinde Gelincik Ana diye bilinen ve Gelincik Tepesinde türbesi olan seyyidedir. Köle olarak getirdikleri de yörede Sümbül Arap dedikleri dağdan dergâha odun taşıyan Abdullah'tır. Dergâh'a (Uluğbey'e) gelince Veliyiddin Gazinin bir oğlu daha oldu ismi Ali'dir. Ali Boğdan'da savaşta şehit olmuştur. Hüseyin Veli Cezayirli Hasan Paşa zamanında Cezayir'e 446 gemiyle gelip karaya 80.000 asker çıkararak İspanyollara karşı yapılan savaşlara katılmış ve Cezayir'de şehit olmuştur. Cezayir'de deniz kenarında yol üstünde Veli Dede namı ile türbesi vardır.

Seyyid Cafer (Gül Baba) Uluğbey'den Amasya Merzifon'daki Piri Baba dergâhına gitmiş, orada uzun süre kalmıştır. Amasya'da Osmanlı şehzadeleri ile tanışıp İstanbul'a gitmiştir. İstanbul'da Galatasaray Lisesinin olduğu yerde gül yetiştirmiştir. Rivayete göre Galatasaray Futbol Takımı'nın forması sarı kırmızı renklerini Gül Baba'nın yetiştirdiği güllerden almıştır. **(Gül Baba'nın Galatasaray Lisesi'nin bahçesinde bir makamı vardır.)** Daha sonra Kanuni Sultan Süleyman Gül Baba'yı Macaristan'a irşat faaliyetlerine göndermiş ve Macaristan'da tekkesini

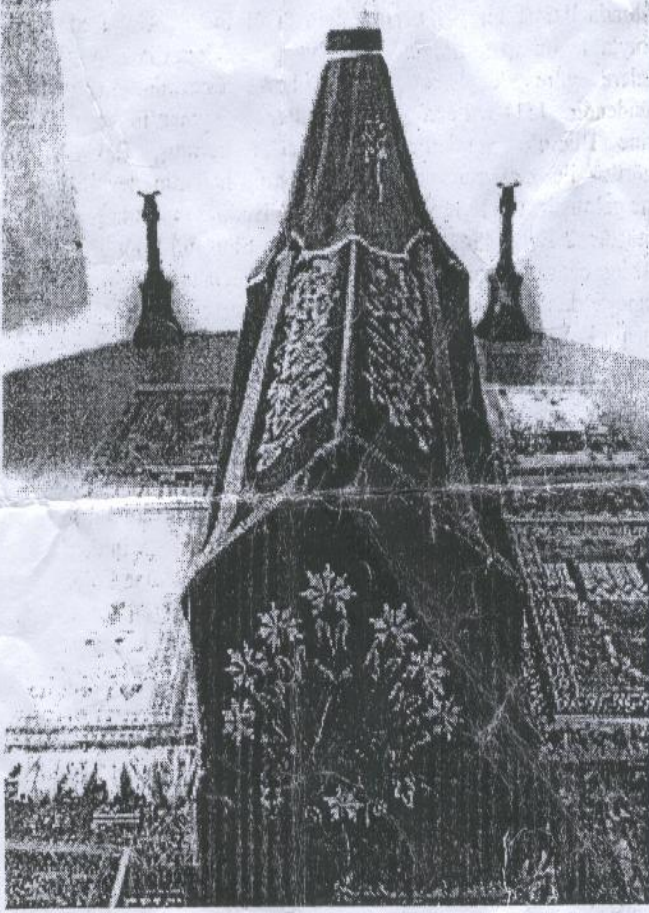
kurmuştur. Her gün sarığının arasına bir gül yerleştirmiş, dolayısı ile Gül Baba denmiştir. Misali mahlası ile şiirler yazan Gül Baba'nın Miftah'ül Gayb ve Güldeste adlı yazma eserleri bulunmaktadır. Kanuni Sultan Süleyman'ın Budin savaşına katılmış ve Macaristan'da şehit olmuştur. Kanuni Sultan Süleyman cenaze namazına bizzat katılmıştır.

Isparta Senirkent Uluğbey'deki Dergâhın başına dedesi Veliyiddin Gazi tarafından yetiştirilen ve Cezayir'de Şehit olan Veli Dede'nin oğlu olan Seyyid Veli geçmiştir. Bu zata da Seyyid Veli Baba Sultan denmiştir. Veli Baba Sultan, Bağdat seferine giden Mürtaza Zor Paşa'nın ordusunu bir kazan pilav ve bir kova ayranla doyurmuştur. Bunda bir keramet olduğunu anlayan Murtaza Zor Paşa da bir bölük asker bırakmış, bu sayede türbe ve cami yapılmıştır. Uluğbey'de tekkesini kurmuştur.

Sonuç olarak Gül Baba'nın babası; soyu imam Zeynel Abidin'e çıkan Senirkent Uluğbey'de türbesi olan Veliyiddin Gazi'dir. Annesi; Horasan'da yine imam Muhammed Tagi sülalesinden gelen Abdül Vahid'in kızı Fatma Ana, diğer adıyla Gelincik Ana'dır.

Gül Baba türbesinden alınan bir broşür aşağıdaki şekilde verilmiştir. Bu şekil üzerinde Gül Baba hakkında Ansiklopedik bilgiler de vardır. Bu broşürü Macaristan'ın Budapeşte şehrinde Gül Baba türbesini ziyaret eden yeğenim Alper Kurbak getirmiştir.

Gül Baba'nın Uluğbey köyündeki makamı Seyyid Veli Baba Sultan türbesinin içindeki üstü açık olan mezardır. Aynı şekilde esas türbesi Balıkesir'de olan Karaca Ahmet Veli'nin ve esas türbesi İzmit'in güneyinde olan Ak Şemseddin Veli'nin Senirkent'ten Uluğbey'e gelirken Uluğbey girişindeki yatırlarının onların sadece makamları olduğunu düşünüyoruz.

Gül Baba

XV. yüzyıl sonlarıyla XVI. Yüzyıl başlarında yaşamış şair bir Bektaşî dervişidir. Doğum tarihi bilinmiyor. Asıl adı Cafer'dir. Külâhında daima bir gül taşıdığı için "Gül Baba", Gül Dede lakabıyla tanınmıştır. Evliya Çelebi'ye göre Merzifonlu, yeni belgelere göre de Isparta ili Uluborlu ilçesinin İlegüp köyündendir. 1531 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın daveti üzerine Budin'e gönderilmiş, bir tekke kurmuş, Bektaşî hoşgörüsü ile kısa zamanda Buda (Budin) halkının sevgilisi haline gelmiştir. 1541 yılında 1 Eylül günü Budin savaşında şehit düşmüştür. 2 Eylül 1541 günü Şeyhülislam Ebusuûd Efendi'nin kaldırdığı cenaze namazına Kanuni Sultan Süleyman da katılmış, Budapeşte'de de bugün türbesinin bulunduğu yere gömülmüştür. Türbenin bulunduğu tepeye "Gültepe-Rozsadomb" adı verilmiş, yanına Gül Baba Bektaşî Tekkesi yaptırılmıştır. Bu tekke 1686 yılında yıkılmıştır.

Gül Baba'nın sekizgen türbesi, 1543-1546 yılları arasında Budin Beylerbeyi Mehmet Paşa tarafından yaptırılmış, bir süre kilise olarak kullanılmıştır. Sultan Abdülaziz'in 1867 yılındaki ziyaretinden sonra 1885'te türbeye dönüştürülerek mimar Lajos Gril tarafından onarılmıştır. 1916 yılında Macar Profesör İ. Müller tarafından restore edilmiştir. II. Dünya Savaşında ağır hasara uğrayan türbe 1963'te eski durumuna getirilmiştir. 1997 yılında Türk-Macar Hükümetlerinin işbirliğiyle Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Müdürlüğü'nce ilk yapıldığı güzellikte restorasyonu tamamlanmıştır. Misalî mahlasıyla şiirler yazan Gül Baba'nın eserleriyle ilgili Miftah'ül Gayb ve Güldeste adlı yazma eserler bulunmaktadır.

Danimarkalı Andersen ve Macar besteci J.Huszka Gül Baba'dan ilham alarak edebiyat ve müzik eserleri yazmışlardır. Türkler kadar Macarlar tarafından da ziyaret edilen türbe Orta Avrupa'da fonksiyonunu yitirmeden türbe olarak kalan önemli bir Türk eseridir.